

Aanleiding & doel	De Nationale Politie heeft in afstemming met het Landelijk Netwerk Zorg/Straf ¹ gesproken over een vervolg t.a.v. de aanpak en inzet van tijdelijk huisverboden. Op initiatief van de politie is eind 2021 een verkennende analyse uitgevoerd naar de mogelijkheden en oplossingsrichtingen om huisverboden effectiever in te zetten in samenhang met andere ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden (ontstaan van Veilig Thuis vanaf 2015, verbeteractiviteiten in de vroegtijdige afstemming zorg/straf, zoals 'samen-op-in-acuut', etc.).																								
Resultaat	Concrete oplossingsrichtingen en werkzame elementen over de wijze waarop de politie en de betrokken partners op een efficiënt(re) manier kunnen bijdragen aan effectiever inzet van huisverboden of inzet van overige interventies/maatregelen die bijdragen aan directe veiligheid en het stoppen of doorbreken van huiselijk geweld.																								
Aanpak	<table border="1"> <tr> <td>Periode</td> <td>September 2021</td> <td>Oktober 2021</td> <td>November 2021</td> <td>December 2021</td> <td>Januari/februari 2022</td> </tr> <tr> <td>Fase</td> <td>Verkenning en analyse</td> <td>Toetsing en reflectie</td> <td>Oplossingsrichtingen</td> <td>Aanbevelingen & verder vervolg</td> <td>EINDADVIES</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td>Aan de hand van documentanalyse inzicht in (historische) context voor inzet van een huisverbod</td> <td>Consensus met de betrokken partners over analyse én inventarisatie constatering in de praktijk</td> <td>Aan de hand van de constatering in de praktijk toetsen welke oplossingsrichtingen voor handen liggen</td> <td>Gezamenlijk toetsen van aanbevelingen voor verder vervolg ten aanzien van de Wet Tijdelijk Huisverbod</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Bijeenkomst 1* 12 oktober 2021</td> <td>Bijeenkomst 2 19 november</td> <td>Bijeenkomst 3 14 december 2021</td> <td></td> </tr> </table> <p><small>*De bijeenkomsten hebben plaatsgevonden met contactpersonen van de politie en Veilig Thuis</small></p>	Periode	September 2021	Oktober 2021	November 2021	December 2021	Januari/februari 2022	Fase	Verkenning en analyse	Toetsing en reflectie	Oplossingsrichtingen	Aanbevelingen & verder vervolg	EINDADVIES	Resultaat	Aan de hand van documentanalyse inzicht in (historische) context voor inzet van een huisverbod	Consensus met de betrokken partners over analyse én inventarisatie constatering in de praktijk	Aan de hand van de constatering in de praktijk toetsen welke oplossingsrichtingen voor handen liggen	Gezamenlijk toetsen van aanbevelingen voor verder vervolg ten aanzien van de Wet Tijdelijk Huisverbod				Bijeenkomst 1* 12 oktober 2021	Bijeenkomst 2 19 november	Bijeenkomst 3 14 december 2021	
Periode	September 2021	Oktober 2021	November 2021	December 2021	Januari/februari 2022																				
Fase	Verkenning en analyse	Toetsing en reflectie	Oplossingsrichtingen	Aanbevelingen & verder vervolg	EINDADVIES																				
Resultaat	Aan de hand van documentanalyse inzicht in (historische) context voor inzet van een huisverbod	Consensus met de betrokken partners over analyse én inventarisatie constatering in de praktijk	Aan de hand van de constatering in de praktijk toetsen welke oplossingsrichtingen voor handen liggen	Gezamenlijk toetsen van aanbevelingen voor verder vervolg ten aanzien van de Wet Tijdelijk Huisverbod																					
		Bijeenkomst 1* 12 oktober 2021	Bijeenkomst 2 19 november	Bijeenkomst 3 14 december 2021																					

CONSTATERINGEN IN DE PRAKTIJK

- Overlap in wettelijke taken: bij meer dan 80% van de huisverboden is ook sprake van een aanhouding
- Meestal is de crisismelding bij de politie het startpunt voor de huisverbod procedure, waardoor het gevaarscriterium doorgaans eerder strafrechtelijk ("vermoeden strafbaar feit") dan bestuursrechtelijk ("aannemelijk onmiddellijk gevaar") wordt ingevuld
- "Aannemelijkheid van onmiddellijk gevaar" is lastig te toetsen
- In veel gevallen van huiselijk geweld betreft het ex-partnergeweld. Het opleggen van een huisverbod ter bescherming van het slachtoffer is dan vaak niet mogelijk vanwege het criterium 'anders dan incidenteel verblijf'.
- RIHG richt zich op het incident, waardoor de toepassing van het huisverbod veelal beperkt blijft tot situaties waarin een recent politie-incident is
- Er is onduidelijkheid over juridische onderbouwing van 'preventief' huisverbod (geen recent incident; wel structureel onveilig)
- Capaciteit bij de politie wordt niet goed benut, er is sprake van dubbelingen: huisverbod én opsporing
- Veilig Thuis wordt in sommige regio's onvoldoende betrokken bij afweging van een huisverbod
- Hulpverlening kampt met wachtlijsten, waardoor huisverbod in sommige gevallen oneigenlijk wordt verlengd of de benodigde hulp niet kan worden opgestart om geweld (langdurig) te doorbreken.

VERBETERPUNTEN

- Aansluiting van het bestuurlijk huisverbod met strafrechtelijke aanpak kan beter
- Onderbouwing / toetsing huisverbod meer integraal toepassen en in samenwerking met Veilig Thuis
- Capaciteit en expertise van verschillende betrokken partijen (politie, Veilig Thuis, hulpverlening) beter en efficiënter benutten
- Informatiedeling moet ook mogelijk zijn *tijdens* monitoring.
- Aansluiten bij ontwikkelingen die vanaf invoering wet Tijdelijk Huisverbod (2009) hebben plaatsgevonden of nog gaan plaatsvinden, zoals: Ontwikkelagenda Veiligheid voorop, Veilig Thuis anno 2015, Toekomstscenario kind- en gezinsbeschermingsketen, Programma Geweld hoort nergens thuis (GHNT)
- Overige aandachtspunten: Het tijdelijk huisverbod is gekoppeld aan een specifieke woning en omvat tegelijkertijd een contactverbod. In geval van bescherming van het slachtoffer bij ex-partnergeweld is het van belang te onderzoeken in hoeverre een bestuursrechtelijk contactverbod mogelijk is.

AANBEVELINGEN Veiligheid voorop

HERIJKING WET TIJDELIJK HUISVERBOD

Wet tijdelijk huisverbod herijken is essentieel om te onderzoeken op welke wijze deze, binnen de veranderende context, meer in samenhang kan worden ingezet voor het realiseren van directe veiligheid.

① Politie & Veilig Thuis

Onderbouwing en toetsing huisverbod met politie én Veilig Thuis (acuut & structureel geweld)

Uitbreiding mandaat naar Veilig Thuis

RIHG afstemmen met veiligheidstaxatie-instrument Veilig Thuis

② Samenhang

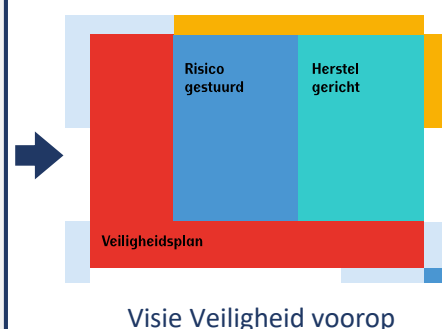
Integraal afwegen van veiligheidsmaatregelen (civiel, straf, bestuur)

Breder kijken naar welke interventie meest passend is, waaronder huisverbod
Samen-op-in-acuut

③ Vervolgstappen

Huisverbod is onderdeel van de visie Veiligheid voorop

Betrekken van gemeenten, rechtspraak, OM en ministerie J&V (met Veilig Thuis en politie)

Visie Veiligheid voorop

Belang van samenwerking Veilig Thuis & Politie bij inzet huisverbod (acuut)

Politie komt ter plaatse n.a.v. melding over huiselijk geweld. Betreft meneer (56) en mevrouw (45) Volgens mevrouw is meneer alcoholist en daardoor fysiek agressief. Mevr heeft een kapotte lip. Meneer zegt dat mevrouw hem heeft geschopt en geslagen en ontkent het geweld. Meneer wil niet weg, hij heeft niemand bij wie hij terecht kan.

Huidige scenario: alleen beoordeling door politie: meneer heeft geen antecedenten, mevrouw lijkt ook een rol te spelen in de spanningen, meneer kan nergens terecht. Geen huisverbod, melding bij Veilig Thuis.

Gewenst scenario: Politie stemt af met Veilig Thuis, info VT: er zijn meerdere meldingen bekend, in april 2019 is een melding van huiselijk geweld geweest. Vrouw zou toen door hem worden vernedert, hij zou haar duwen, schelden en zeggen dat ze zichzelf maar moet ophangen. Hij zou alcoholist zijn en zij depressief. In januari en februari 2020 zou door hulpverlening en de ambulance (ivm een suïcidepoging van haar) melding gemaakt zijn van mogelijk huiselijk geweld. Mevrouw lijkt kwetsbaar en weinig weerbaar en is bang dat er weer huiselijk geweld plaats gaat vinden als hij thuis komt. Man ontkent het geweld.

Beoordeling politie én VT: inzet huisverbod

Belang van integrale afweging veiligheidsmaatregelen (acuut)

Melding bij de crisisdienst/VT van moeder. Betreft vader, moeder en 3 minderjarige kinderen (4, 8, 10). Moeder is ten einde raad en weet het niet meer, vraagt om hulp. Vader slaat moeder in bijzijn van de kinderen. De oudste kwam tussenbeide en is ook geraakt. Deze situaties doen zich vaker voor, laatste tijd is dat erger geworden nu vader is ontslagen en geen werk meer heeft. Vader kampt met depressieve gevoelens en drinkt de laatste tijd veel, aldus moeder. Kinderen zijn bang van vader en duiken onder de tafel of vluchten naar hun kamer. Crisisdienst komt ter plaatse en belt de politie om samen af te stemmen. Crisisdienst wil een huisverbod.

Huidig scenario: politie ziet op dit moment geen acuut gevaar, meneer heeft geen antecedenten of een strafblad, bovendien staan ze open voor hulp en is de crisisdienst betrokken. Crisisdienst is genoodzaakt om moeder en 3 minderjarige kinderen onder te brengen bij een opvanglocatie.

Gewenst scenario: politie en Veilig Thuis wegen integraal de veiligheidsmaatregelen af en onderzoeken welke interventie meest passend is voor de situatie. Indien sprake is van "aannemelijk onmiddellijk gevaar" kan een huisverbod worden ingezet.

Belang van inzet huisverbod bij structureel geweld (structureel)

Zoon (38) woont bij moeder (68) in huis. Al vele jaren zijn er problemen binnen dit gezinssysteem. De zoon is verslaafd en heeft psychische problemen. Veel hulpverlening ingezet, meerdere meldingen bij de politie en crisisdienst vanwege agressief gedrag van zoon richting moeder. Zoon dwingt moeder drie tot vier keer per dag om geld. Als hij het niet krijgt leent hij van de dealer en komt de dealer langs om het geld te innen. Moeder is ten einde raad. Mevrouw heeft zoon getracht uit te schrijven maar kreeg geen medewerking van de gemeente. Ze smeekt bij organisaties om opname voor haar zoon maar dat kan steeds om verschillende redenen niet gerealiseerd worden.

Huidig scenario: In het systeem van de politie laten zetten dat bij een *volgend incident* een huisverbod overwogen gaat worden.

Gewenst scenario: huisverbod inzetten voor zoon en niet 'wachten' tot volgend incident. Geweld en dreiging speelt zich namelijk dagelijks af, er is sprake van "aannemelijk onmiddellijk gevaar". Een huisverbod (gepland) geeft de hulpverlening ruimte om iets voor mevrouw te vinden en zal hij weg moeten wat mogelijk zijn problematiek beter zichtbaar gaat worden, zodat daar weer beter op in gespeeld kan worden.